

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Національний транспортний університет

Український державний університет залізничного транспорту

СУЧАСНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ УКРАЇНИ

*Збірник матеріалів IV всеукраїнської науково-практичної конференції
студентів, аспірантів та молодих вчених*

Україна, м. Харків, ХНАДУ, 28 листопада 2018 року

Харків - 2018

Сучасні напрямки розвитку економіки і менеджменту на підприємствах України: Збірник матеріалів IV всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених (28 листопада 2018 року). – Харків, ХНАДУ, 2018. - 473 с.

Збірник містить матеріали IV всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Сучасні напрямки розвитку економіки і менеджменту на підприємствах України». Матеріали присвячені результатам теоретичних і практичних досліджень за провідними напрямками розвитку управління підприємствами та організаціями, управління персоналом, управління маркетингом, управління логістикою та фінансами

Матеріали друкуються в авторській редакції. Організаційний комітет не несе відповідальності за достовірність фактів, власних імен, віку авторів та іншої інформації використаної в публікаціях. Відповідальність за зміст та оригінальність матеріалів конференції несе автор та його науковий керівник.

©Колектив авторів
©ХНАДУ, 2018 рік

ІНСТРУМЕНТИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ВАГОНОБУДУВАННЯ

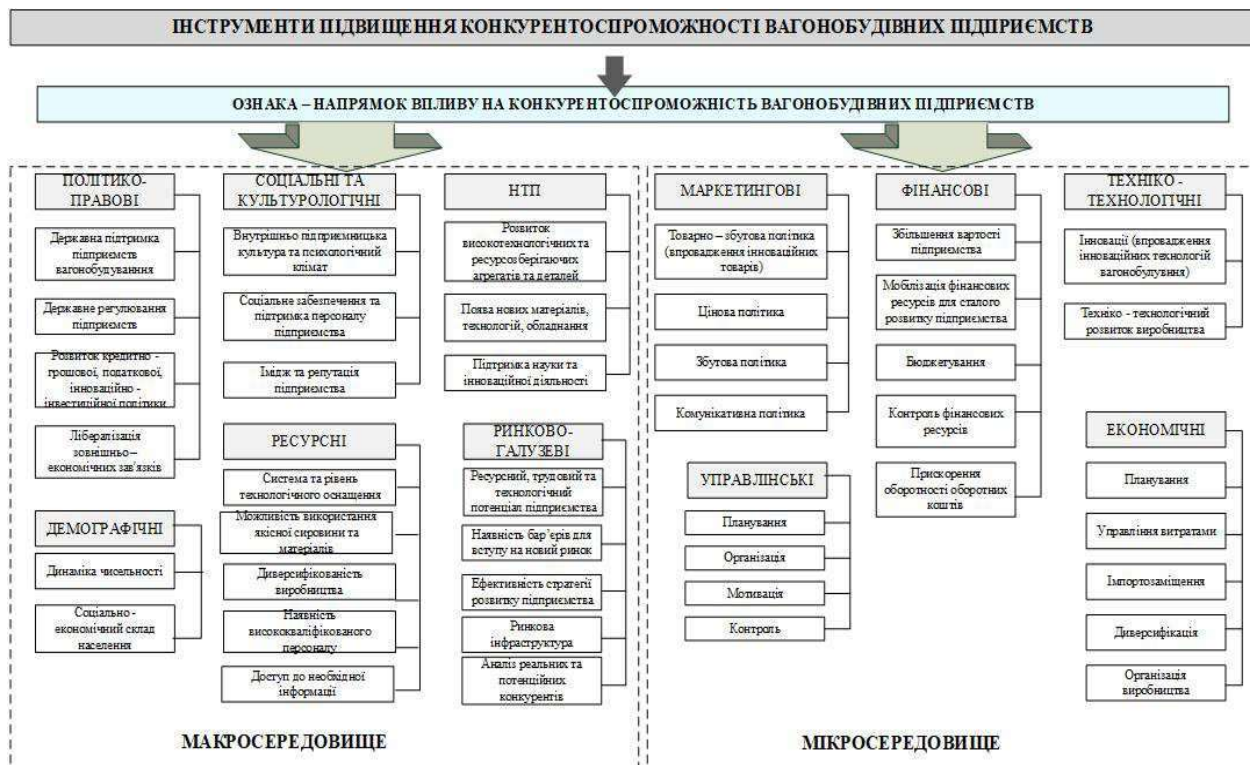
Кузуб А. В., аспірант

Науковий керівник: Дикань В. Л., д. е. н., професор

Український державний університет залізничного транспорту

Перед вітчизняними вагонобудівниками стоїть проблема відродження галузі, для чого необхідно виявляти і застосовувати результативні і економічно обґрунтовані стосовно дій в сучасних умовах господарювання інструменти підвищення конкурентоспроможності підприємств вагонобудування.

Автор пропонує віднести до інструментів підвищення конкурентоспроможності вітчизняних вагонобудівних підприємств: економічні, маркетингові, фінансові, технологічні, інструменти управління. Їх розширена систематизація представлена на рисунку 1.

Рисунок 1 - Інструменти підвищення конкурентоспроможності підприємств вагонобудування (авторська розробка)

Інструменти, представлені на рисунку, є на сьогодні основними при підвищенні конкурентоспроможності вітчизняних вагонобудівних підприємств. Вони повинні складати основу механізму підвищення конкурентоспроможності. Можемо

розподілити інструменти підвищення конкурентоспроможності вагонобудівного підприємства на групи: інструменти управління, економічні, маркетингові, фінансові, технологічні, які є умовними, так як їх вплив взаємопов'язано і взаємозалежно.

Результати досліджень на підприємствах вітчизняного вагонобудування дозволяють стверджувати, що в практиці сучасних підприємств вагонобудування з наведених на рисунку 1 інструментів підвищення конкурентоспроможності найбільш дієвими є такі:

- товарно-збутова політика підприємства, оскільки конкурентоспроможність продукції визначає конкурентоспроможність підприємства. В сучасних економічних умовах, характеризуються високою конкуренцією і динамізмом зовнішнього середовища, важливим завданням стає розвиток діяльності по підвищенню конкурентоспроможності в рамках реалізації товарної політики вагонобудівних підприємств;

- імпортозаміщення вагонобудівної продукції, так як велика залежність галузей вітчизняної промисловості від поставок вагонобудівної продукції з країн: Чехія, Корея, США та інші. Необхідною умовою підвищення економічної безпеки країни, напрямком модернізації національної економіки, в тому числі і підприємств вагонобудівної галузі, особливо високотехнологічної продукції вагонобудування і імпортованих в даний час комплектуючих для її виробництва є імпортозаміщення;

- інновації - перш за все, в частині підвищення технологічного та технічного рівнів підприємств вагонобудування. Підвищення інноваційної активності підприємств вагонобудування можна назвати одним з найбільш дієвих інструментів підвищення конкурентоспроможності підприємств вагонобудування. Створення та впровадження нововведень в області проектування, виробництва, технологій після продажного технічного обслуговування продукції - це стимули до створення нових високопродуктивних моделей вагонів, агрегатів, що дозволить підтримувати їх інноваційну компоненту шляхом модернізації окремих вузлів і деталей;

- планування та організація діяльності, що пояснюється низьким рівнем управління. Важливий інструмент, що дозволяє підвищити ефективність внутрішніх процесів вагонобудівного підприємства;

- диверсифікація продукції та підприємства, оскільки вона визначає стійкість підприємства в ринковому середовищі. Диверсифікація підприємства вагонобудування є орієнтацію на

різноманітність і різнобічний розвиток вагонобудівного підприємства з метою підвищення ефективності діяльності і конкурентного статусу підприємства;

- контроль та управління витратами, так як впливає на рівень рентабельності і прибутку підприємства. Контроль і управління витратами вагонобудівних підприємств повинні носити регулярний характер і проводитися з урахуванням можливостей заміщення матеріалів і комплектуючих виробів для здешевлення продукції, що виробляється і підвищення її конкурентоспроможності.

Використання в практичній діяльності пропонованих інструментів підвищення конкурентоспроможності вагонобудівних підприємств необхідно здійснювати через розроблену автором методику формування та реалізації механізму підвищення конкурентоспроможності підприємств вагонобудування.

КЛЮЧОВІ КОМПЕТЕНЦІЇ В СИСТЕМІ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Лазаренко О. О., магістрант

Науковий керівник: Ткачук І. І., к. е. н.,

Харківський торговельно-економічний інститут КНТЕУ

Для забезпечення конкурентних позицій на ринку суб'єкт господарювання потребує постійного розвитку та адаптації у зовнішньому середовищі за рахунок можливостей його ресурсного потенціалу. Процес формування та функціонування ресурсного потенціалу підприємства – це складний динамічний процес, який орієнтований на максимальну взаємодію із зовнішнім середовищем. Наявні методики оцінки ресурсного потенціалу не беруть до уваги зовнішні фактори впливу. Однак, на нашу думку, саме в ринковому середовищі, у порівнянні з можливостями конкурентів, відображається реальний ресурсний потенціал підприємства.

У своїх працях Е. Пенроуз відзначала, що економічний суб'єкт може отримувати ренту не тому, що володіє кращими ресурсами, а внаслідок наявності в нього відмінної здатності, що дозволяє краще їх використовувати порівняно з конкурентами [4]. Т. Дюран визначає вміння підприємства трансформувати наявні ресурси в товари і послуги як «компетенцію підприємства» [2].

ЗМІСТ

Секція 1. ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Балацко Б. М.

Саморозвиток підприємства як одна з умов конкурентоспроможності 3

Богацька Н. М.

Особливості планування діяльності підприємства 7

Бугаєвський М. С.

Проблема збалансованості попиту та пропозиції споживчого ринку у роздрібній торгівлі України 11

Кошелева Ю. В.

Підвищення конкурентоспроможності поштових послуг за рахунок введення новацій 13

Кот В. В.

Дослідження світового досвіду медичного страхування 15

Ковальова А. Ю.

Вплив елементів конституційного ладу на рівень економічної безпеки 17

Кривченко М. В.

Сутнісна характеристика потенціалу підприємства та його структура 20

Кузуб А. В.

Інструменти підвищення конкурентоспроможності підприємств вагонобудування 24

Лазаренко О. О.

Ключові компетенції в системі ресурсного потенціалу підприємства 26

Лівенцова Я. О.

Рішення проблеми впровадження нової парадигми підприємництва 28

Нерсісян Г. С.

Мотивація персоналу підприємства: дослідження сутності поняття 31

Остапенко Л. О.

Медичне страхування працівників: особливості розвитку в Україні 33